

[K. Helveg Petersen.]

Der er en fare. Spørgsmålet er så, om faren reelt er større, end om vi ikke tilslutter os. Det afhænger vel ganske af, hvor meget vi selv vil gøre ved spørgsmålet om demokratiets udbygning. Nu har formanden for det høje ting lige forelagt en betænkning, der omhandler vore arbejdsformer, og stillet i udsigt, at vi fortsat kan drøfte, hvordan folketinget bedst kan sikre sig den centrale plads i styringen af vores samfundsanliggender, som folketinget bør have, hvordan folketinget bedst kan fungere. Vi vil også stå over for spørgsmålet om, hvordan vor administration bedst kan fungere, hvordan det lokale styre bedst kan åbne sig over for en udfoldelse af det, man lægger ind i nærdemokratiet. Det afhænger i meget høj grad af os selv, om vi har sind og vilje til at tage de skridt, der er nødvendige.

Men der er én ting, der i hvert fald bliver stående, og det er, at den vældige teknologiske udvikling, vi befinder os midt i, ikke lader sig standse. Det er vel til syvende og sidst den, der på afgørende måde indgår som bestemmende kraft for meget af det i udviklingen, man frygter. De problemer, som den stærke tekniske og videnskabelige udvikling rejser, er større, end det enkelte samfund kan magte. Vi tvinges ind i internationale sammenhænge. Når videnskabsmænd i øjeblikket så alvorligt og i stigende tal advarer verden om truslerne knyttet til befolkningsekspllosionen, til forureningen, til udnyttelsen af jordens ressourcer, til udviklingslandenes stigende vanskeligheder, til den vældige oprustning, til det stadig større og større antal konflikter, kloden frembyder, er det alt sammen sammenhænge, vi ikke kan unddrage os.

Vi står, hvad enten vi synes om det eller ej, over for udviklingslinjer, der er ukendte. Det forfærdelige, der skete i München i går, er et af udtrykkene for, at konflikter, der er knyttet til et for os geografisk set fjernt sted på kloden, hurtigt kan flytte sig til nærheden af vore egne grænser, og det er udtryk for, at der i konflikterne i stigende grad vil blive inddraget metoder, affødt af den tekniske udvikling. Der er ingen muligheder for isolation.

Når vi taler om styring, må den nationale og den lokale styring ses i sammenhæng med

det, der foregår uden for vore egne grænser, og derfor bliver spørgsmålet om, hvordan man internationalt styrer udviklingen, noget helt afgørende. Det er rigtigt, som det er sagt, at vi er tilsluttet organer, der beskæftiger sig med løsning af internationale problemer, først og fremmest FN og FNs særorganisationer. Men vi er vel også enige om, at der ikke er fundet frem til tilfredsstillende løsninger.

Vi var i 1950'erne — det tror jeg der er adskillige af os der husker — meget optaget af at diskutere bevægelsen Een Verden, og der dannedes i folketinget en gruppe, jeg tror, den kom til at omfatte halvdelen af folketingets medlemmer, der ville fremme tanken om at indføre en verdensregering og et verdensparlament, organer, der skulle arbejde med klodens socialøkonomiske problemer, akkurat som man i det enkelte samfund arbejder med spørgsmålene. Vi er langt borte fra Een Verdens idealer. Vi kan ikke tage dette spring, som mange af os gerne så ud fra den erkendelse, at menneskehedens fremtid er nøje forbundet med vore muligheder for i det større fællesskab at træffe beslutninger.

Ingen af modstanderne af vor tilslutning til fællesmarkedet bestrider nødvendigheden af, at vi over grænserne må bøje os mod hinanden, hvor det drejer sig om forureningsproblemerne, og hvor det drejer sig om andre af de problemer, jeg nævnte før. Jeg er i denne situation nået til det resultat, at fællesmarkedet med de svagheder, der er knyttet til det, og de betænkeligheder, der kan være, er et skridt på vejen til den videre ønskede udvikling. Denne betragtning er for mig afgørende: den ønskede udvikling, de videre skridt. Hvis vi, som Siceo Mansholt gav udtryk for det i sit åbne brev fra februar i år, går ind i fællesmarkedet med det sigte, at fællesmarkedet skal påtage sig et ansvar for, hvad der sker på kloden, være ledende for en nyudvikling — for det er faktisk det, han siger — så må det være rigtigt af os at tage dette skridt.

Vil man sige, som nogle gør, at det er naivt at tro, at vi her i Danmark kan påvirke udviklingen inden for fællesmarkedet, der, siger man, domineres af store magter, så spørger jeg: hvorfor er det nu så umuligt, at vi kan være med til at påvirke udviklin-